

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(Суми, 23 листопада 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

галузі. Саме завдяки інвестиційним рейтингам інвестор може в повній мірі ознайомитися з ситуацією на ринку та вкласти свої кошти у дійсно вигідний проект. Оскільки, зазначені критерії оцінки ефективності інвестицій міст є основними соціально-економічними показниками регіону і це дає змогу зрозуміти як розвивається країна в цілому та за окремими регіонами.

Список використаних джерел

1. Рейтингове агентство IBI-Rating. – Режим доступу : <http://ibi.com.ua/UK/uslugi-ratings-of-attractiveness>.
2. Рейтингове агентство «Євро-Рейтинг». – Режим доступу: <http://euro-rating.com.ua/regiony/rejtingovaya-shkala>.

УДК 336.563.1:316.7:061.2:346

Мунтян Віктор Валентинович,

аспірант,

Сумський державний університет, м. Суми

РОЛЬ БЮДЖЕТНОГО ГРАНТУВАННЯ ІНСТИТУТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА У РОЗВИТКУ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ ТА СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ

Інститути громадянського суспільства (далі – ІГС) в сучасному світі відіграють важливу роль у демократизації суспільства, виявленні та наданні реакції на зміни в країні, а подекуди і вирішення проблем, які залишаються поза увагою держав. ІГС зазвичай є неприбутковими організаціями, що відповідно викликає певні складнощі у забезпеченні їх стабільної роботи.

Одним з напрямків залучення фінансування ІГС для

реалізації суспільно-важливих проектів є державне фінансування. В країнах Західної та Центральної Європи такий вид фінансового забезпечення діяльності ІГС є одним із основних, в той час як в Україні механізм такого фінансування тільки налагоджується і є недостатньо популярним серед українських ІГС через складність бюджетного процесу та вимог законодавства.

Державне фінансування ІГС в Україні відбувається через конкурс проектів на всеукраїнському та місцевому рівнях. Фінансування даного конкурсу закладено в Державній цільовій соціальній програмі «Молодь України» (далі – Програма) [1, 2].

В паспортах даних Програм різних років виділено спеціальне завдання, що ставиться перед виконавцями стосується фінансування проектів ІГС, а саме: надання фінансової підтримки молодіжним та дитячим громадським організаціям шляхом проведення конкурсу програм, розроблених громадськими організаціями (далі – Завдання).

Досліджуване Завдання є одним із пріоритетних в Програмах, про що свідчить високий рівень частки фінансування Завдання в загальному обсязі фінансування Програми. «Молодь України» на 2009-2015 роки містить 7 завдань, на 2016-2020 роки – 8. При цьому, найменша частка фінансування Завдання протягом першого періоду – 31,5 %, в другому – 19,4 %.

Щодо структури фінансування (рис. 1), то лівова частка припадає на державний бюджет, наступні за розміром надаваних грантів – місцеві бюджети і найменша частка відповідає коштам з інших джерел.

За період дії Програми за 2009-2015 рр. відсоток виконання планового фінансування Завдання склав 63,3 % і є одним із найбільших значень у розрізі інших завдань.

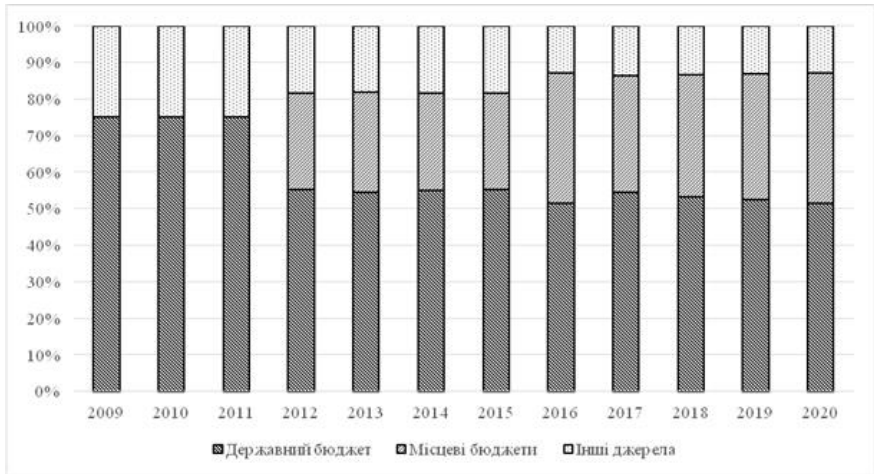

Рисунок 1 – Джерела фінансування Завдання Державної цільової соціальної програми «Молодь України» протягом 2009-2020 рр. (складено авторами на основі даних державної цільової програми «Молодь України»)

З 2012 року введено конкурсні механізми для залучення громадських організацій до виконання соціально-культурних проектів серед місцевих органів влади. Серед лідерів по фінансуванню проектів дитячих та молодіжних громадських організацій є Сумська область, Київська міська державна адміністрація, Луганська, Львівська та Волинська області.

Спостерігається нерівномірність між розміром фінансування та кількістю молоді, що планується залучити. Лідерами за обсягом фінансування на одну особу є Сумська, Львівська та Волинська області, де на одну особу припадає більше півтисячі гривень. Аутсайдером виступає Полтавська область з 4 гривнями на одну особу. Таким чином, розуміємо, що система планування є неналагодженою, та вже з самого початку свідчить про низьку ймовірність повного виконання планів. Відповідно підвищення ефективності реалізації Завдання можливо

досягти завдяки реалістичному плануванню, що, в свою чергу, базується на результатах опитувань, досліджень, спостережень тощо.

Таблиця 1 – Планові показники фінансування та залучення молоді серед місцевих органів влади за період 2012-2015 рр. (складено автором на основі даних державної цільової програми «Молодь України»)

Орган – надавач гранту	Розмір фінансування, тис. грн.	Кількість залучення молоді, осіб	Розмір фінансування на одну заплановану особу, грн/особу
Сумська ОДА	4400,00	5050	871,29
Київська ОДА	4000,00	80000	50,00
Луганська ОДА	2093,20	100000	20,93
Львівська ОДА	1400,00	2000	700,00
Волинська ОДА	1040,00	2000	520,00
Полтавська ОДА	800,00	200000	4,00

Однак поруч з вищеописаними негативними тенденціями спостерігаються і позитивні зміни, що виявляються в участі в конкурсі проектів не тільки ІГС з обласного центру, але і з районів, про що свідчать звіти про проведення конкурсів від обласних державних адміністрацій. Це свідчить про поступове становлення громадянського суспільства та значну потребу мешканців міст, селищ та сіл в проведенні змін на місцях [3].

Одними із основних факторів низької ефективності державних програм, у тому числі і в питанні фінансової

підтримки ІГС, є відсутність відповідальності, у тому числі за складання планів, що не відповідають реаліям, та за невиконання поставлених планів. Українська законодавство, на жаль, не передбачає несення відповідальності за невиконання вищезазначених умов.

Не слід забувати і про недостатній професіоналізм та низьку вмотивованість до роботи великої кількості держслужбовців відповідного рівня, які займаються питанням надання грантів ІГС. Швидка плинність кадрів також не дозволяє налагодити дієвий механізм фінансування. Досвід показує, що області-лідери за обсягами фінансування ІГС мають в своєму менеджменті вихідців з ІГС. Це має стати прикладом для всіх сфер державного управління, підвищення вмотивованості молодих кваліфікованих та зацікавлених кадрів до роботи в державному секторі.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009-2015 роки [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 січня 2009 р. № 41. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/41-2009-%D0%BF>.

2. Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016-2020 роки та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2016 р. № 148. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/148-2016-%D0%BF>.

3. Звіт щодо проведення конкурсу проектів 2015 року [Електронний ресурс] : Управління молоді та спорту Сумської обласної державної адміністрації, 2016. – Режим доступу:

<http://molod.sm.gov.ua/index.php/uk/konkurs-proektiv/698-zvit-shchodo-provedennya-konkursu-proektiv-2015-roku>.

УДК 332.12:336.14

Петрушенко Юрій Миколайович,

д.е.н., доцент

Пономаренко Оксана Сергіївна,

аспірант,

Сумський державний університет, м. Суми

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Одним із ключових завдань влади на сучасному етапі є реформування місцевого самоврядування, а також системи територіальної організації влади. Відповідно до «Стратегії сталого розвитку «Україна -2020», метою політики у сфері децентралізації є відхід від централізованої моделі управління в державі, забезпечення спроможності місцевого самоврядування та побудова ефективної системи територіальної організації влади в Україні [5].

Урядом України була затверджена Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні та План заходів з її реалізації. В рамках їх реалізації, зокрема, було внесено зміни до Бюджетного та Податкового кодексів України, прийнято Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад».

За період 2015-2017 рр. в Україні було створено 665 об'єднаних територіальних громад (далі за текстом ОТГ). Нові громади отримали ряд власних та делегованих повноважень, серед яких: залучення інвестицій та